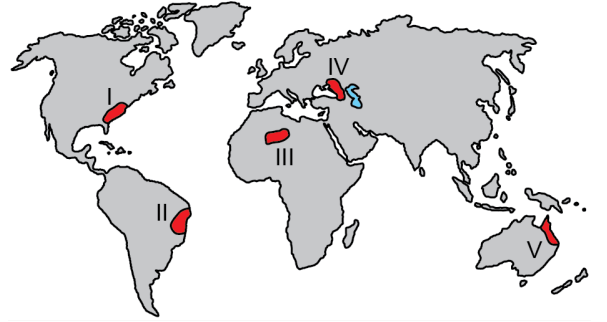


35. Yeryüzünde biyoçeşitliliği etkileyen önemli faktörlerden biri de su ve nem koşullarıdır. Biyoçeşitlilik yıllık ortalama yağış miktarının çok düşük olduğu alanlarda azalmaktadır.

↳ Göl bölgeleri



Haritada numaralandırılan alanların hangisinde bu çeşitliliğin daha az olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Verilen numaralı alanlarda III numaralı alan 30° Dinamik Yüksek Basınçlı bölgedir. Bu yüzden diğer numaralı alanlara göre çeşitlilik daha azdır.

36. Bir öğrenci Türkiye'nin madenleri ve enerji kaynaklarının dağılışıyla ilgili hazırladığı sunumda feldspatin cam, seramik, kaynak elektrotları ile boya ve plastik sanayisinde kullanılan bir maden olduğunu belirtmiş ve bu cevherin başlıca rezerv alanlarını listelemiştir.

Buna göre listede aşağıdakilerden hangisinin bulunması beklenmez?

- A) Manisa B) Kütahya C) Aydın

- ☒ D) Mardin E) Muğla

Verilen madenler Mardin dışındaki sıklarda bulunur. Mardin'de ise fosfat çıkarımı yapılır. Bu yüzden cevap D şıkkıdır.

37. Bölgeler arası gelişmişlik farklarını ve buna bağlı ortaya çıkan sorunları azaltmak amacıyla bazı bölgesel kalkınma projeleri hayata geçirilmiştir. Bunlardan biri de Konya Ovası Kalkınma Projesi'dir.

Aşağıdakilerden hangisi bu projenin amaçlarından biri değildir?

- A) Sulama olanaklarının artırılması

- ☒ B) Yeşil yol projesinin hayata geçirilmesi

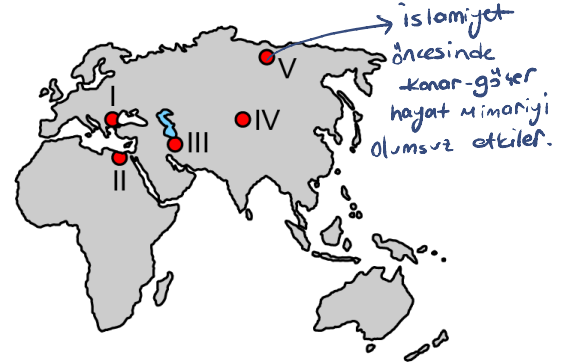
- C) Sanayi, girişimcilik ve AR-GE'nin desteklenmesi

- D) Kültürel mirasın turizme kazandırılması

- E) Yenilenebilir enerji uygulamalarının desteklenmesi

Doğu Karadeniz Projesi kapsamı

38. Türklerin İslamiyet'i kabul etmesiyle birlikte Türk kültürünün belirli öğeleri İslam mimarisine aktararak cami, medrese ve külliye gibi yapılarla çeşitli bölgelerde Türk-İslam mimarisinin özgün eserleri oluşturulmuştur.



Haritada numaralandırılarak gösterilen bölgelerin hangisinde bu eserlerin daha az bulunduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV ☒ E) V

39. Aşağıdaki tabloda K ve L ülkelerine ait bazı özellikler verilmiştir.

Özellikler	K ülkesi	L ülkesi
Nüfus miktarı	32.580.300	25.130.000
Okuryazar oranı (%)	98	35
Şehirleşme oranı (%)	85	18

Tablodaki veriler dikkate alındığında K ülkesinde

- I. birincil faaliyetlerde çalışan nüfus oranı, K'de fazla
 II. kişi başına düşen enerji tüketim miktarı, K'de fazla
 III. doğuştan beklenen yaşam süresi, K'de fazla

durumlarından hangilerinin L ülkesine göre daha fazla olması beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

- D) I ve II ☒ E) II ve III

Cevap: II ve III numaralı öncülleri içeren E seçeneğidir.

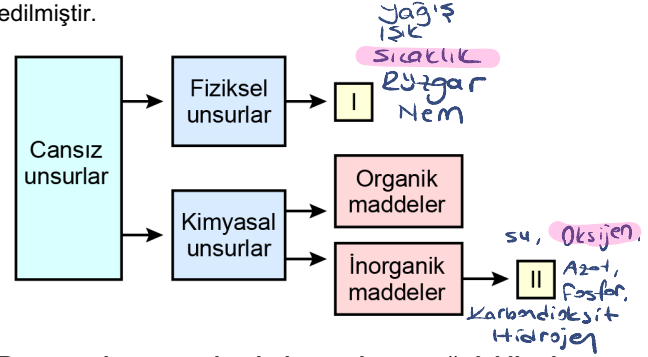
40. Dünya genelinde özellikle son yıllarda enerji üretiminde yenilenebilir enerji kaynaklarına olan talep ve yatırımlar büyük bir artış göstermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu enerji kaynaklarından biri değildir?

- A) Nükleer enerji B) Hidrojen enerjisi
C) Hidrolik enerji D) Rüzgâr enerjisi
E) Dalga enerjisi

Uranyum ve toryum gibi tükenebilen
madenleri kullandığı için yenilenebilir
değildir. Cevap = A şıkkı olur.

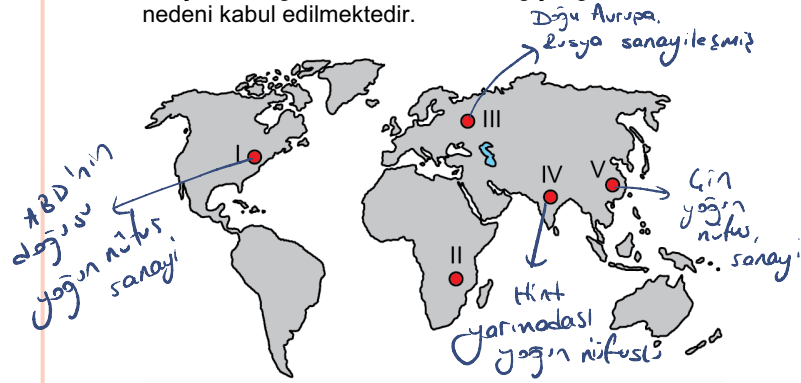
12. Aşağıda ekosistemi oluşturan cansız unsurlar şematize edilmiştir.



Bu şemada numaralandırılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- | I | II |
|--|--------------------------|
| A) Su <i>inorganik</i> | Işık <i>fiziksel</i> |
| B) Oksijen <i>inorganik</i> | Nem <i>fiziksel</i> |
| ☒ C) Sıcaklık <i>fiziksel</i> | Oksijen <i>inorganik</i> |
| D) Nem <i>fiziksel</i> | Işık <i>fiziksel</i> |
| E) Su <i>inorganik</i> | Sıcaklık <i>fiziksel</i> |

13. Beşerî ve ekonomik faaliyetler sonucu atmosfere karışan sera gazları küresel iklim değişikliğinin temel nedeni kabul edilmektedir.



Haritada numaralandırılan yerlerin hangisinde bu gazların atmosfere salımının daha az olması beklenir?

- A) I ☒ B) II C) III D) IV E) V

Sera gazları yoğun nüfus veya yoğun sanayi bölgelerinde daha fazladır. Bu yüzden diğer noktalara göre II numaralı olanda daha azdır.

14. Türkiye'deki kır yerleşme tiplerinden biri de obalardır.

Bu yerleşme tipiyle ilgili

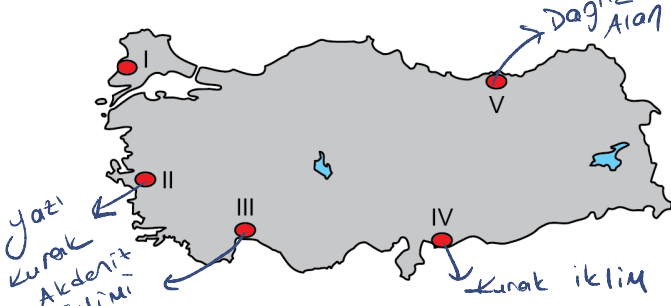
- I. Ergene ve Konya Ovalarında yaygındır. → Toroslar'da yaygın
 II. Hayvancılık fonksiyonu ön plandadır. ✓
 III. Dönemlik kır yerleşmeleridir. ✓
 geçici

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

Cevap II ve III numaralı alanları içeren E şıkkıdır.

15. Yüksek sıcaklık ve bol su isteyen çeltik, özellikle akarsu boylarında ve vadi tabanlarında yetiştirilir.



Bu ürün haritada numaralandırılan alanların hangisinde yaygın olarak yetiştirilmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Ergene Havzası çeltik üretimi için uygun bir alandır. Cevap A şıkkıdır.

16. I. Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişim olanaklarının artması ✓
 II. Geniş aile yapısının küçülerek çekirdek aileye dönüşmesi ✓
 III. İmece benzeri yardımlaşma sistemlerinin artması ✓
 kırsal alanda oluşur.

Yukarıdakilerden hangilerinin şehirleşmenin sonucu olarak ortaya çıkması beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

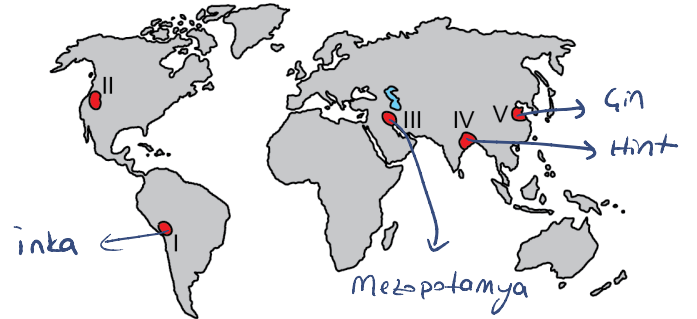
Cevap I ve II numaralı sonuçları içeren D şıkkıdır.

17. Ekonomik faaliyetlerde geçmişten günümüze önemli değişimler yaşanmıştır. Bu değişimlerin çeşitlenerek gelecekte de devam edeceği öngörülmektedir.

Bu faaliyetlerde aşağıdakilerden hangisi gibi bir değişim beklenmemektedir?

- A) Tarımda birim alanda elde edilen verime bağlı olarak üretimin artması ✓
 B) Birincil faaliyetlerde istihdam edilen nüfus oranının yükselmesi ✓
 C) Gelişmelere bağlı olarak yeni iş kolları ve mesleklerin ortaya çıkması ✓
 D) Teknoloji sayesinde geri dönüşümden elde edilen ürünlerin yaygınlaşması ✓
 E) Ticari örgütlenmenin artması ve dünyanın büyük bir pazar hâline gelmesi ✓

18. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.



Bu alanlardan hangisi ilk kültür merkezlerinin ortaya çıktığı bölgelerden biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

II numaralı alan dışındaki bölgeler ilk kültür ve medeniyet alanlarıdır.
 Cevap B şıkkıdır.

19. Yeni kıtalar ve ticaret yollarının keşfi bazı kıta ve okyanusların önemini artırırken bazılarının da önemini yitirmesine neden olmuştur.

Buna göre Amerika Kıtası'nın keşfedilmesiyle birlikte aşağıdakilerden hangisinin önemi artmıştır?

- A) Hint Okyanusu B) Akdeniz
C) Atlas Okyanusu D) Kızıldeniz

E) Umman Denizi

Amerika kıtası keşfedildikten sonra yeni kıtaya ulaşım Atlas okyanusu üzerinden sağlanmaya başladığı için önemi artmıştır.

20. Ülkelerin gelişmişlik seviyesini belirlemek için çeşitli sosyal ve ekonomik unsurlardan yararlanılmaktadır. Bu unsurlar arasında yer alan ve geçmişten beri en sık başvurulan faktörlerden biri de nüfusun çeşitli özellikleridir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kapsamda yararlanılan göstergeler arasında yer almaz?

A) Nüfus yoğunluğu

B) Nüfus artış hızı

C) Şehirli nüfus oranı

D) Nüfusun eğitim düzeyi

E) Ortanca yaş değeri

Nüfus yoğunluğu → Nüfus yoğunluğu ülkenin yüzölçümü ile ilgilidir.
yüzölçümünün dar ya da geniş olması bir gelişmişlik göstergesi değildir.

21. I. K ülkesindeki ormanların palm yağı üretilecek bitki yetiştirilme alanlarına dönüştürülmesi
II. L ülkesinde biyoçeşitliliğin yüksek olduğu dağlık alanların millî parka dönüştürülmesi
III. M ülkesindeki büyük bir deltadaki şulak alanların tarım alanlarına dönüştürülmesi

→ doğal bitki tahrip ediliyor/yanlış

→ su kaynağı kurutuluyor/yanlış

Yukarıdakilerden hangileri arazinin yanlış kullanımına örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Millî parklar; doğal ortamı korumak için oluşturulan alanlardır. Bu yüzden doğal arazi kullanımdır.

22. Bir ülkede çöpler sınıflandırılarak toplanmaya başlanmıştır. Toplanan bu atıkların bir kısmının geri dönüşümünün sağlanmasıyla ilgili sanayi tesisleri kurulmuştur.

Bu uygulamanın ülkeye sağlayabileceği katkılar arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Doğal kaynakların daha az tüketilmesi ✓
B) Toprak ve su kirliliğinin azaltılması ✓
C) Ekonomik katkının sağlanması ✓
D) Enerji tasarrufuna katkı sağlanması ✓

Gıda tüketiminin azalması → Bu durum nüfus miktarı ile ilgilidir.